

Voor u gelezen

Een nieuwe tijd, Zeeland na de ramp

Hoe verging het Zeeland na de Watersnoodramp? In 'Een nieuwe tijd' weeft Corine Nijenhuis heden en verleden naadloos ineen.

Door Jolanda Driesse-Bosland

Een bijzondere rol in haar boek is weggelegd voor 'een vrouw van staafl' - de voormalige Zeeuwse klipper Alfons Marie waarmee Corine twee jaar lang de Zeeuwse en deels Zuid-Hollandse wateren doorkruist. Ze vaart met haar woonschip over voormalige zeearmen, langs dammen, bruggen en kreken en meert af op allerlei plekken om aan wal te spreken met ooggetuigen van de Watersnoodramp. Intussen loodst ze haar lezers langs alle belangrijke plekken van het Deltaplan, de zichtbare tekenen van de niet aflatende strijd tegen het water. Ook wordt duidelijk hoe de nieuwe tijd na de Watersnoodramp het dagelijks leven van mensen voorgoed veranderde.

'Een nieuwe tijd' geeft schrijver, schipper en kunstenaar Nijenhuis in zes vertellingen en evenzoveel vaarverslagen weer hoe het Zeeland verging na de ramp van 1953. Twee verhalen spelen zich af in de eveneens zwaar getroffen provincies Zuid-Holland en Noord-West Brabant.

Via het Volkerak vaart Corine af richting Capelle op Schouwen-Duiveland. Ze vertelt over de diep ingrijpende gebeurtenissen in deze kleine gemeenschap. Het herbouwverbod na de ramp veroorzaakte nieuw diep leed bij de overlevenden. Indrukwekkend beschreven is het bezoek aan het 'bevroren kerkhof van Capelle'.

Het water van het Haringvliet voert naar het verhaal van mevrouw Okker uit Stellendam die als jong meisje de Watersnoodramp meemaakte. Ze spreekt haar vast vertrouwen uit op God. Op de vlucht voor het snel stijgende water krom het gezin Okker op het dak van hun huis. Terwijl het water steeds hoger kwam zong ze samen met haar zus: "Als g' in nood gezeten geen uitkomst ziet, wil dan nooit vergeten: God verlaat u niet."

Waterwolf

Over het Grevelingenmeer gaat het naar het Dijkwater, een nauwe geul van zo'n 4,5 kilometer lang die zich aftakt van het meer. Het Dijkwater telde zeventig jaar

geleden vier landbouwhavens en nam een belangrijke plek in bij het vervoer van de oogst. Nu is het zoeken naar resten van wat ooit bloeiende havens waren vol bedrijvigheid.

Bart Schot, mosselvisser uit Zierikzee, kon 55 jaar lang niet praten over de Watersnoodramp. Als jonge jongen was hij betrokken bij de evacuatie van de slachtoffers van het water. Wat hij onderweg zag en meemaakte was zo aangrijpend dat hij er nooit meer over sprak. Tot hij in gesprek raakte met zijn 7-jarige kleindochter Ann. Een ontroerend en emotioneel moment.

De vaarverslagen die de persoonlijke verhalen afwisselen zijn boeiend. De schrijfster houdt van haar Zeeuwse klipper uit 1901 en vertelt met haar zintuigen. Wat ze ruikt, ziet, voelt en proeft tijdens het reizen over het water beschrijft ze met gevoel voor detail. Als lezer zie je de eigzinnige Alfons Marie voor je en komen de beschreven plekken tot leven. De tocht over de Oosterschelde brengt een verslag over de scheepssloperij M. van der Marel uit Viane. Met niet aflatende werklust sloopte Van der Marel samen met zijn zonen de afgedankte schepen op een manier die we nu niet meer voor mogelijk zouden houden. De nieuwe tijd maakte een einde aan de bezigheden op de sloperij. Uiteindelijk gaat het via de Westerschelde naar scheepswerf Moed en Trouw. Hoe het bedrijf zijn honderdjarig bestaan vierde, de Watersnoodramp doormaakte maar twintig jaar later alsnog werd onteigend vanwege het Deltaplan. De nieuwe Deltadijk sneed het bedrijf finaal doormidden.

